

PASAA
Vol. XIV, No. 2
December 1984

*Toponyms in Eastern and Southeastern Thailand :
A Preliminary Study of Village Names in
Chonburi, Rayong, Chantaburi, and Trat*

JERRY W. GAINEY
Department of Languages
Faculty of Humanities
Kasetsart University
THAILAND

“Toponymy” seems to be a little known subdivision of onomastics, the broader field of the study of names in general, i.e. of the vocabulary of a language. “Toponym” means simply “place name”, and “toponymy” has been defined as “the study of linguistic designations for places and other aspects of geographical reference” (Hymes 1964 : 176). As Hymes says, the interest in place names is often one of historical or local curiosity as when, for example, someone might be heard to query, “How did that place ever get to be called *เส้าไห้* saw⁵ haj³?” or “Why is this area called *บางบ่อ* baan¹ บ่อ² when one sees only canals and rice fields about?” etc.¹ Surely they become the subject of conversations of even non-linguists; and folk etymologies of place names are very common.² In fact, I have heard at least two versions of the origin of *หนองมน* or *หนองมนต์* (the spelling depending on the version) *นอญ*⁵ mon¹, the village-market area located near the Bangsaen campus of Srinakharinwirot University in Chonburi province.

Perhaps the historical aspects of toponyms are of more interest to some, e.g. the names of ancient cities and towns—in eastern Thailand there are several : *เมืองศรีพะโล* mwan¹ sii⁵pha⁴loo¹, *เมืองพระรถ* mwan¹ phra⁴rot⁴, *เมืองมโหสถ* mwan¹ ma⁴ hoo⁵sot², etc. Sometimes the similarity in form of place names to words in another language may lead one to ponder their origins and the original settlers of the particular areas. For example, *บรรจบ* (2521 : 12) notes that *(บ้าน)เพ* (baan³) phee¹ in Rayong province may be related to Khmer <ពេ><bhē> “otter” and *(บาง)ตะมุง*

(baaŋ¹) la⁴muŋ¹ in Chonburi province to Khmer <(ឈូង)> <!muŋ> “a kind of tiger”.³ Of course, speculating on the basis of mere similarity of form is tricky business. (see Bynon 1977 : (271–2) 273 ff)

Such matters may be of primary interest to some, but on the other hand, as Hymes states, toponymy also “broaches the problem of spatial orientation in general, both as a cognitive activity and a factor in social life and cultural values”. In this paper brief mention may be made of some historically-related factors and “spatial orientation” may be touched on in passing, but for the most part this is simply a preliminary effort to approach the study of place names “in terms of structural analysis”, to organize “linguistic designations for places” into categories, or sets, “on the basis of underlying components”. (Hymes 1964 : 176)

Hymes also refers to studies made in this area of structural analysis, and of course Boas’ study of the geographical terminology of the Kwakiutl Indians (Hymes 1964 : 171–176) has been quite useful background for this paper. I have seen nothing on toponyms in Southeast Asia. In Thailand, specifically concerning eastern Thailand, there is a collection of ตำนานสถานที่ in วค. จะเข็งเทรา 2520, collected randomly in Chachoengsao and Chonburi provinces, with no analyses.

Specifically, I will attempt (1) to analyze the structure of village names in four southeastern Thai provinces, (2) to establish categories, or dimensions, for the semantic components, or meaningful units, occurring in the village names, and (3) to offer observations concerning patterns of occurrence and co-occurrence among these components.

the data

The corpus of data on village names was originally extracted from questionnaires used to survey the languages spoken in eastern and southeastern Thailand by the Languages and Culture of Eastern Thailand Research Project (LCET), Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University, Bangsaen, Chonburi, during 1978–1979. Village names, the language (s) spoken in the villages, and other information about them were entered on cards and a coding system was set up for convenience in handling the data.⁴

A map showing the location of the four provinces considered in this study and their division into amphoes, or districts, can be found in Appendix I. A section b. explains the code letters used for the provinces and the code numbers used for the amphoes. This simple code, e.g. RY-5, meaning Rayong province, Wang Chan (Sub) district, will be used throughout the paper to identify the location of village names cited as examples.

Originally, plans were to consider data from all seven provinces of eastern and southeastern Thailand, but corpus was too large. The four provinces chosen do, however, represent a varied geographical spread—a variety of geographical

features. All border the sea; all contain both lowland and mountainous areas, but in different degrees—which may or may not be reflected in the results of analysis presented below. There are also differences in amount of forested areas. None of these geographical differences have been actually analyzed or correlated to the results of this study in any systematic fashion, however. Finally, a variety of languages and dialects are spoken within the four-province area, e.g. Lao dialects in CB-1, CB-2 and CB-3; Chong, a Mon-Khmer language, in CN-2 and CN-3, and in TR-5; Khmer in CN-3, CN-5, and TR-3, TR-4. (see Footnote 4)

There are some shortcomings regarding the data. Information on village names in many tambons (subdivisions of an amphoe) are lacking, since questionnaires were never received. For CB there is a total of 81 tambons, 578 muu's (subdivisions of a tambon), with information on village names in about 18 tambons lacking; RY-44 tambons, 244 muu's—none lacking (because other sources were available); CN-45 tambons, about 250 muu's—13 tambons lacking; TR-30 tambon's 183 muu's—5 tambons lacking.⁵ Thus, the number of village names per province varies, but any patterns which are observable will correlate—if at all—with the distribution of geographical features rather than provincial, amphoe, or tambon boundaries. For whatever value it may have, the total corpus can be estimated conservatively at about 1,000 village names, allowing for the lacking data.

Finally, it should be noted that this data, was obtained in written form, more often than not supplied by village headmen, sometimes by teachers, sometimes by Community Development Department personnel. Thus, we may find minor aberrancies in spelling, but, on the other hand, “over-standardized” spellings also. The data might represent the local, common (and possibly older) village name or the official government designation. Moreover, the written form may or may not be a close approximation of the actual spoken form.

analysis-design and results

In discussing “the linguistic form of names of places” in Kwakiutl, Boas (in Hymes 1964 : 174–175) states that “geographical terminology, in addition to cultural interests, is influenced by linguistic structure”. He illustrates this point with the suffixation used in Kwakiutl to express location and other concepts, which “limits the range of name that can be expressed by single words”. Then he compares this linguistic structure of geographical terms with that of languages that employ compounds to express various concepts which occur in conjunction with place names. Again he says that the “terminology is confined within the range of possibilities of composition”.

Given the lack of suffixing in Thai and the relative ease with which compounding occurs, the range of the possibilities of composition for Thai village names is relatively broad. All of the various semantic components expressing

“geographical” and “non-geographical” features of village names in southeastern Thailand are in the form of nouns. Thus, a village name may consist of a single noun, and given the compounding process, it may consist of two nouns, e.g. บ้านนา baan⁸ naa¹ บ้านนาเกลือ baan⁸ naa¹ klwa¹. Furthermore, given the variety of possible combinations among different semantic components (see below, under “categories of semantic components...”), one will find, e.g. บ้านสระนา baan⁸ sa² naa¹, บ้านนาวังหิน baan⁸ naa¹ waŋ¹ hin⁵. Moreover, “adjectival” modifiers and prepositions (of location) are free morphemes which follow the head noun; thus also บ้านนาแห่ง baan⁸ naa¹ wəŋ², บ้านนาทอง baan⁸ naa¹ klaaŋ¹, บ้านนาเกลือต่าง baan⁸ naa¹ klwa¹ laaŋ³, บ้านนาบนเนิน baan⁸ naa¹ bon¹ nəən¹. An extreme case of what can result : หนองเกลือใหญ่บ้านใน นวญ⁵ keet² jaj² baan³ naj¹ (see Appendix II, under Categories I.D. 2 and III นอก/ใน for the location of the previous examples).

Collation of the data was a slow process at the beginning as I had only a rough idea of what geographical features might turn up or have a high frequency, and consequently had nothing of a plan or design for classifying them. Due to the wide range of possible combinations among the components, a great deal of cross-referencing was necessary, until finally I came up with groupings like “plant names”, “people’s names”, “names of places having water”, “names of places of higher elevation”, etc.

I have tentatively labeled the results of my analysis “categories of the semantic components of village names based on the meaning of constituent morphemes, or what they refer to”, Boas spoke of the “meanings of names of places”; I prefer to speak of the meanings of the semantic components, or morphemes, that may comprise a village name and to classify them into categories according to what the morphemes refer to or mean.

These categories actually may be called dimensions, and within each dimension there is a range of features: Category I-“geographical”, II-“non-geographical”, III-“locative or directional”, IV-“descriptive”. The features are expressed by components, or morphemes, which may be divided into sub-categories, based on the range of meaning which they cover.

The categories are not mutually exclusive when it comes to the composition of a village name. That is, many village names, or maybe most village names, consist of combinations of these components—both within each category and between different categories. There are some patterns of occurrence and co-occurrence—patterns of arrangement or patterns concerning relative position within a name.

Observations on these patterns will be given below, along with descriptions of the categories, in outline form. Comments on frequency of occurrence and numbers of occurrences should be regarded as strictly *relative* (they are not absolute or statistically based); they must also be considered in light of the total number

of village names available from each province, i.e. the number of tambons. For example, data is not available from 18 of CB's 81 tambons; but TR has only 30 tambons, with no data for 5.

categories of dimensions of the components of village names

I "geographical features" dimension (major components)

A	หนอง นวญ ⁵	น้ำ naam ⁴	(โป่ง) (pon ²)
	คลอง khloวญ ¹	บ่อ, สระ, อ่าง บวว ² , sa [?] , ? aav ²	
	บาง baav ¹	วัง, หวัง wav ¹ , huav ³	
	มาบ maav ³	ชำ, ชำ sam ¹ , cham ¹	
B	เกาะ kv [?]	แหลม læm ⁵	ท่า thaa ³
C	เนิน nœn ¹	โคก khook ³	โชค khoot ²
	ดอน doon ¹	เขา khaw ⁵	
D	ทุ่ง thuv ³	นา naa ¹	ไร่ raj ³
	สวน suan ⁵	ซาก chaak ³	ป่า, ดง paa ² , dov ¹
E	ช่อง chov ³	โกรก krook ²	กรอก/ตลอก krook ² /trvok ²
	ถนน, ทาง, ขอย thanon ⁵ , thaav ¹ , sov ¹		
F	หิน hin ⁵	ดิน din ¹	ทราย saav ¹

II "non-geographical features" dimension

A	สำนัก, วัด, โบสถ์ (ศาลา) sam ⁵ nak ⁴ , wat ⁴ , boot ² (saa ⁵ laa ¹)		
	ศาลา, ทัพ ฯลฯ saa ⁵ laa ¹ , thap ⁴ , etc.	โรง, เต่า roov ¹ , tav ¹	
	ตลาด, ชุมชุม, หมู่ talaat ² , chum ¹ num ¹ , muu ²		
	traps, enclosures	เรือ, เกวียน rwa ¹ , kwian ¹	
B	plants, animals (or parts)		
C	ตา-, ยาย- taa ⁻¹ , jaa ⁻¹	ขุน khun ⁵	อ้าย ?ai ³
	เจ๊ก/จีน, ลาว ฯลฯ cek ⁴ /ciin ¹ , laav ¹ , etc.		

III "locative or directional features" dimension

แถว theav ⁵	นอก, ใน nook ³ , naj ¹	บน, ล่าง bon ¹ , laav ³
เหนือ, ใต้, กลาง nwa ⁵ , taj ³ , klaav ¹		
ดิน, เขิง tiin ¹ , chœv ¹	ป่า paak ²	หัว hua ⁵ ปลาย plaav ¹ ท้าย thaav ⁴ ก้น kon ³

IV "descriptive features" dimension

เก่า, ใหม่ kav ² , mav ²	ใหญ่, น้อย/เล็ก jaj ² , noov ⁴ /lek ⁴	แดง deev ¹	เต็ม khem ¹
แห้ง hœv ³	ลึก !wk ⁴	วง wov ¹	โปร่ง proov ² สูง suuv ⁵

Selected examples, coded for location, will be found in Appendix II. Hopefully they will illustrate observations and comments.

I. 'geographical features'

I.A. components : noun morphemes referring to a body of *water*, or a section of a body of water, or a source of water

- + larger number of components than any other sub-category of I
- + all usually first morpheme in a name; a few used in combination

1. หนอง กวฏ⁵ – 2-6 times more frequent than other morphemes in this category; may be preceded by III (some)⁶
บั้ง baaŋ¹ only 3-4 occurrences; may occur alone
2. คลอง khloovŋ¹ – relatively large number
3. บาง baavŋ¹ – preceded by คลอง khloovŋ¹ only; rare in RY; note also ตะกาด takaat²
4. ห้วย huaj³ – occurrence alone; rare in CN, TR; over half occurrences in CB
5. นา naam⁴ – preceded by other I.A. and III, most often by ปาก paak², คลอง khloovŋ¹, หนอง กวฏ⁵
6. บ่อ bov², สระ sa?², อ่าง ?aaŋ² – the first two about same number, both rare in RY; the third less common
7. วัง wan¹, หวัง huan³ – the first preceded by นา naa¹; the second always first; two each in CN and TR
8. อ่าว ?aaw² – only first; most in TR
9. มาย maap³ – about same number as 3.-7.; preceded only by หนอง กวฏ⁵; only one in CN, none in TR; about equal numbers in RY, CB⁷
10. ซ้ำ, ซำ sam¹, cham¹ – only nine; seven in CN, one in TR, one in CB⁸
11. โป่ง povŋ² – not clear sometimes if this โป่งดิน povŋ²din¹ or โป่งน้ำ povŋ²naam⁴; most in CN and CB; none in TR

I.B. components : three noun morphemes, เกาะ กว?² แหวม leem⁵, ท่า thaa³ referring to an area of *land* which is *defined in terms of a body of water*. In the case of the first two the land area is completely or partially surrounded by water. To the native speaker some particular shape may be implied or inherent.

+ almost always occur first; only เกาะ กว?² occurs alone

1. เกาะ กว?² – may be located inland, surrounded by water during rainy season flooding; indicates relatively high elevation but high in terms of water level; in some of the data it cannot be determined if the island is a ‘sea’ or ‘land’ one
+ equally distributed in the four provinces
2. แหวม leem⁵ – most occurrences in TR; rare in CN, CB
3. ท่า thaa³ – evenly distributed; as expected, often occurs with เรือ rwa¹, or name of trade commodity, e.g. ท่า than²; possibly includes use of word to refer to a point of transfer for vehicles and commodities not located near water

also สะพาน saphaan¹ or ตะพาน taphaan¹ (do they actually refer to the same thing, but represent variant pronunciations?) and ท่า haat² might be included in this sub-category but occurrence very rare. Also, the first two might be placed under I.E.

I.C. components : noun morphemes referring to an area of *land* of relatively higher elevation, *defined in terms of adjacent or surrounding land areas*. Again there may be implication of a particular shape, e.g. mound-like, bulging up (?).

+ usually occurs first; sometimes preceded by III; all but 5. also occur alone

1. เนิน $n\bar{r}\bar{r}n^1$ – rather evenly distributed; frequency roughly same as 4. and 5.
2. โทก $khook^8$ – relatively small number; all but one in CB, in two tambons with many Lao-speaking villages
3. โขด $khoot^2$ – relatively small number also, but occurring in all four provinces⁹
4. ดอน $doon^1$ – mostly in RY and CB; only one each in CN and TR; note also กอง $kwong^1$
5. เขา $khaw^5$ – relatively few in TR, otherwise equally spread

I.D. components : noun morphemes referring to an area of *land in terms of vegetation*, i.e. type of vegetation, or whether the vegetation has or has not been cleared, or whether it is being or has been cultivated. Possibly นาน naa^1 and แปลง $pleeng^1$, a rare item, may imply particular shapes. Position of occurrence same as I.C.; some items sometimes preceded by I.A., I.E., as well as III. items.

1. ทุ่ง $thung^3$ – relatively rare in TR and RY; does not occur alone; สนาม $sanaam^5$ one occurrence
  2. นาน naa^1
  3. ไร่ raj^3
  4. สวน $suan^5$
- } in general นาน naa^1 more frequent but not much more than ไร่ raj^3 ; สวน $suan^5$ relatively less common except in CB; แปลง $pleeng^1$ very rare¹⁰
5. ชาก $chaak^3$ – highest occurrence in RY; relatively rare in CN¹¹
  6. ป่า ดง paa^2 , ดง doj^1 – relatively even spread; the least common in this category¹²

I.E. components : noun morphemes referring to *openings or passageways through or over land* or other geographical features. All items except ช่อง $chong^3$ seem to occur first (perhaps preceded by a III. item); none occur alone

1. ช่อง $chong^3$
  2. โกรก (โถรก) $krook^2 \sim trook^2$
  3. กรอก ตรอก $krwak^2 \sim trwak^2$
  4. ถนน, ทาง, ซอย $thanon^5, thaang^1, soj^1$
- } all relatively rare except 3., which has high occurrence in CN¹³

I.F. components : three noun morphemes referring to *content or material characteristics of the land or soil*. 1. and 2., when followed by a modifying noun or adjective, may occur first; otherwise, the three items modify (indicate material characteristics or makeup of), i.e. follow, items in IA.–ID.

1. หิน hin⁵ – occurrence in TR seems relatively high; higher than 2. or 3. in general; related terms include แลง leeŋ¹ สีลา silaa¹ พลอย phlɔɔj¹, แร่ ree³, (แร่) พลวง (ree³) phluang¹, แก้ว (?) keew³
2. ดิน din¹ – occurrence rather low in general; related terms : ตม } neither
tom¹, โคลน khloon¹ } in RY
3. ทราย saaj¹ – occurrence also rather low

II. 'non-geographical features'

II.A. components : noun morphemes referring to an *object*—usually *man-made* (by alteration of 'nature')—or to a *gathering of people*, or involves *both*. The object is constructed from materials brought together or put together in some form and for some purpose such as shelter, protection, production, storage, etc. (either on or over land or water). The coming together of people is usually related to the object constructed.

1. สำนัก sam⁵nak⁴,
วัด wat⁴, โบสถ์ boot²,
(ศาลา) (saa⁵laa¹) } usually occurs first; but not alone; occurrence too low
ot determine distribution patterns; also ศาลเจ้า saan⁵ caw³
2. (ศาลา) (saa⁵laa¹),
ทับ thap⁴, ค่าย
khaaj³ ฯลฯ } ทับ thap⁴ not too rare; occurrence same as 1.; others
rare, e.g. ห้าง haang³ ของ swong³
3. ตลาด talaat², ชุมชุม
chum¹num¹, หมู่ muu² } ตลาด talaat² not so common as might be expected but
may be so in everyday speech
4. ไร่ rooj¹, เตา tau
5. ไร่ rooj¹, เตา tau } rare; little that can be said
6. ไร่ rooj¹, เตา tau } in terms of patterns
kwian¹

II.B. components : noun morphemes referring to *plants* or *animals*, or their parts. Their use in village names may reflect their abundance, nearby location, or importance for food or other purposes such as wood or resin. They may relate to beliefs, folk tales, etc. and in the case of animals or animal parts may be descriptive of the shape of a geographical feature.

1. **plants**, or plant parts, are by far *the most frequently occurring of all* components (in all categories) in the village names under study. A very conservative estimate (no tallies were made) would be around 150 various plant names or parts. Their patterns of distribution would require a separate study. Most often they occur as the *second* element in a village name and may follow most items in categories I.A.–I.D. and some I.E. Similarly, a separate study would be needed to discover any patterns of cooccurrence with particular categories or particular items in each subcategory.

2. **animals**, or animal parts, constitute only about $\frac{1}{4}$ the number of plant names, which must hold some significance. They include fish and mammals; fewer birds or fowl; only one or two insects. Interestingly, หม่า maa⁵ or the names of reptiles and amphibians, except เต่า tau² and จระเข้ cɔɔ¹rakhee³, do not occur. Particularly frequent are ปลาไหล plaa¹lai⁵, ช้าง chaang⁴, and หมู muu⁵. Also, they usually occur as the *second* element, following the same categories of items as do plant names.

II.C. components : nouns referring to a person, most commonly ตา taa¹+_____ or ยาย jaa¹+_____; or a person's status, rank, title; or an ethnic group. These items, as with II.B., usually follow an item from I.A.–I.D. Off hand, one would speculate that the names refer to the first settlers or land owners in that particular area (another subject for further study).

1. ตา-taa¹ -
  2. ยาย-jaa¹ -
- } more 1. than 2.; but more interesting is the relatively high frequency of occurrence for 1. in RY and CN, and for 2. in RY, as opposed to CB, in both cases. On a related note, one folk etymology of ระยอง rajɔɔŋ¹ has it as a reduced form of ไชยของ raj³jaa¹jɔɔŋ¹.
3. ขุน khun⁵, อ้าย ?aj³, พญา phajaa¹, สี่พญา sii⁵phajaa¹, พระ phra?⁴ พรหม phrom¹
  4. เจ็ก/จัน cek⁴/ciin¹, ขอม khɔɔm⁵, ไทย thaj¹, ลาว laaw¹, เขมร khameen⁵, แขนก kheek²
- } both 3. and 4. too few in number to observe any patterns; could be related to early settlers, historical events, legends, etc.

III. 'locative or directional features'

components : (1) nouns or prepositions (locatives) referring to the location or position of a village in relation to other villages (?) or to some (usually) geographical feature. In this case, the preposition locatives แถว thæw⁵, นอก, ใน nɔɔk³, naj¹, บน, ล่าง bon¹, laag³, เหนือ, ใต้, กลาง nwa⁵, taj³, klaang¹ but not หน้า, หลัง naa³, laŋ⁵, ซ้าย, ขวา saaj⁴, khwa⁵ may occur alone, e.g. (บ้าน) ใน, (บ้าน) ใต้, (baan³) naj¹, (baan³) taj³. Or, all but ล่าง laag³ may occur preceding a geographical feature componentspecifically one in I.A.–I.D. (and I.E.?), or a non-geographical one in II.A. (only วัด wat⁴ occurs in the data), e.g. ในซอก naj¹ chaak³, ใต้วัด taj³ wat⁴. The noun locatives ตีน/เชิง tiin¹/chɛŋ¹, ปาก paak², หัว hua⁵ ปลาย plaa¹, ท้าย thaaj⁴ occur preceding a geographical feature component in I.A.–I.E., e.g. ตีนเนิน tiin¹nɛŋ¹, หัวถนน hua⁵thanon⁵, ท้ายวัง thaaj⁴wang¹, or perhaps some non-geographical ones, e.g. ท้ายตลาดเก่า thaaj⁴ talaat²kaw².

(2) the prepositions นอก, ใน $nɔɔk^3$, naj¹ บน, ล่าง, กลาง bon^1 , laaŋ³, klaaŋ¹ and เหนือ, ใต้ nwa^5 , taj³ (although there is little data on the last two), referring to the location or position of a village (already designated by a particular geographical or non-geographical feature) in relation to other villages or in relation to other geographical or non-geographical features. Here the preposition occurs after the component (s) giving the first features. For example, (บ้าน) เนินมะกอกนอก ($baan^3$) $nɔɔk^3$, (บ้าน) ดอนล่าง ($baan^3$) $dɔɔn^1$ laaŋ³, (บ้าน) บนเนิน ($baan^3$) bon^1 $nɔɔk^3$, (บ้าน) หนองกลางดง ($baan^3$) $nɔɔŋ^5$ $klaaŋ^1$ $dɔŋ^1$. Ambiguously, however, the preposition might refer to the location of the first feature, e.g. (บ้าน) ถนน นอก ($baan^3$) $thanon^5$ $nɔɔk^3$, (บ้าน) คลองกลาง ($baan^3$) $khɔɔŋ^1$ $klaaŋ^1$

Note, of course, that various other nouns in most of the categories—used alone (presumably after บ้าน $baan^3$) and in combination with each other—can tell location also, e.g. ทุ่งสำนัก $thuŋ^3$ sam^5 nak^4 , (บ้าน) นา ($baan^3$) naa^1 , (บ้าน) นาป่า ($baan^3$) naa^1 paa^2 .

An interesting question arises here in regards to the directional meaning of some of the items, e.g. ใน naj¹ and บน bon^1 . Does the former refer to ‘direction away from the sea’, for example (since all four changwats do border the ocean), or to ‘deeper into the forest; towards or closer to the woods?’ Does the latter always refer to ‘higher elevation’, or sometimes to ‘to the north’ or ‘upstream?’¹⁴ Perhaps further investigation of these questions would help explain such a village name as (บ้าน) ไบนบน ($baan^3$) naj¹ bon^1 ! Note also that the compass directions ตะวันออก, ตะวันตก $tawan^1$? $ɔɔk^2$ $tawan^1$ tok^2 are not in evidence in our data—only เหนือ nwa^5 and ใต้ taj^3 , (see Boas in Hymes 1964 : 171).

IV. ‘descriptive features’

components : adjectives, adjectival verbs, or verbs which follow and thus modify nouns of the various categories. Those items which refer to age and size, viz. เก่า, ใหม่ kaw^2 , maj² and ใหญ่, น้อย/เล็ก jaj^2 , $nɔɔj^4$ / lek^4 may occur alone, actually modifying บ้าน $baan^3$, or following nouns which refer other features, e.g. ทำใหม่, ไร่เก่า, ตลาดเก่า, หนองใหญ่, เขาน้อย, ซาก เล็ก $thaa^3$ maj^2 , raj^3 kaw^2 , $talaat^2$ kaw^2 , $nɔɔŋ^5$ jaj^2 , $khaw^5$ $nɔɔj^4$, $chaak^3$ lek^4 .

Other modifiers describe color, smell, taste (of water) and other states like dry, deep, shallow, etc. Also, there are terms descriptive of shape, emptiness or expansiveness, height, blocking—the-way, etc. Some occurrence of numerals—used as quantifiers ordinals—was found.

Finally, there are various miscellaneous items that are either questionable, unclassifiable, or unidentifiable (see Appendix III for a list and a few notes). Most of these items are words whose meaning is unknown (to me, as a non-native speaker) and not entered in the พ.ร. Thus, they might represent dialectal vocabulary, or localisms. Further investigation is required as is the case for several items mentioned previously. There are a lot of village names clearly containing Sanskrit or Pali words (also in Appendix III).

However, the whole question of the origins, sources, and meanings of many other 'common' names is wide open. There seem to be a few components of the names traceable to the Khmer, Chong, and even Lao (!) languages. Many identifiable and unidentifiable plant names may have Khmer origins. Other components are traceable to folk tales and ancient cities or kingdoms. More evidence on migrations and the movements of armies, etc. and studies of toponyms occurring in inscriptions and old chronicles may be a prerequisite. I have extracted toponyms from นิราศเมืองแกลง (สุนทรภู่ ๒๓๕๐) for further study as they may represent 'old' names that have been changed or lost. work on folk etymologies may provide other evidence; and not just a random collection like วท. คณะเกษตร ๒๕๒๐.

Of course, not just the village names but all toponyms need to be covered. The role of environmental/socio-cultural/socio-economic factors must be studied also. Especially interesting should be the question of spatial orientation 'as a cognitive activity and a factor in social life and cultural values'. More details on locational and directional terms in the whole range of toponyms would be a first step.

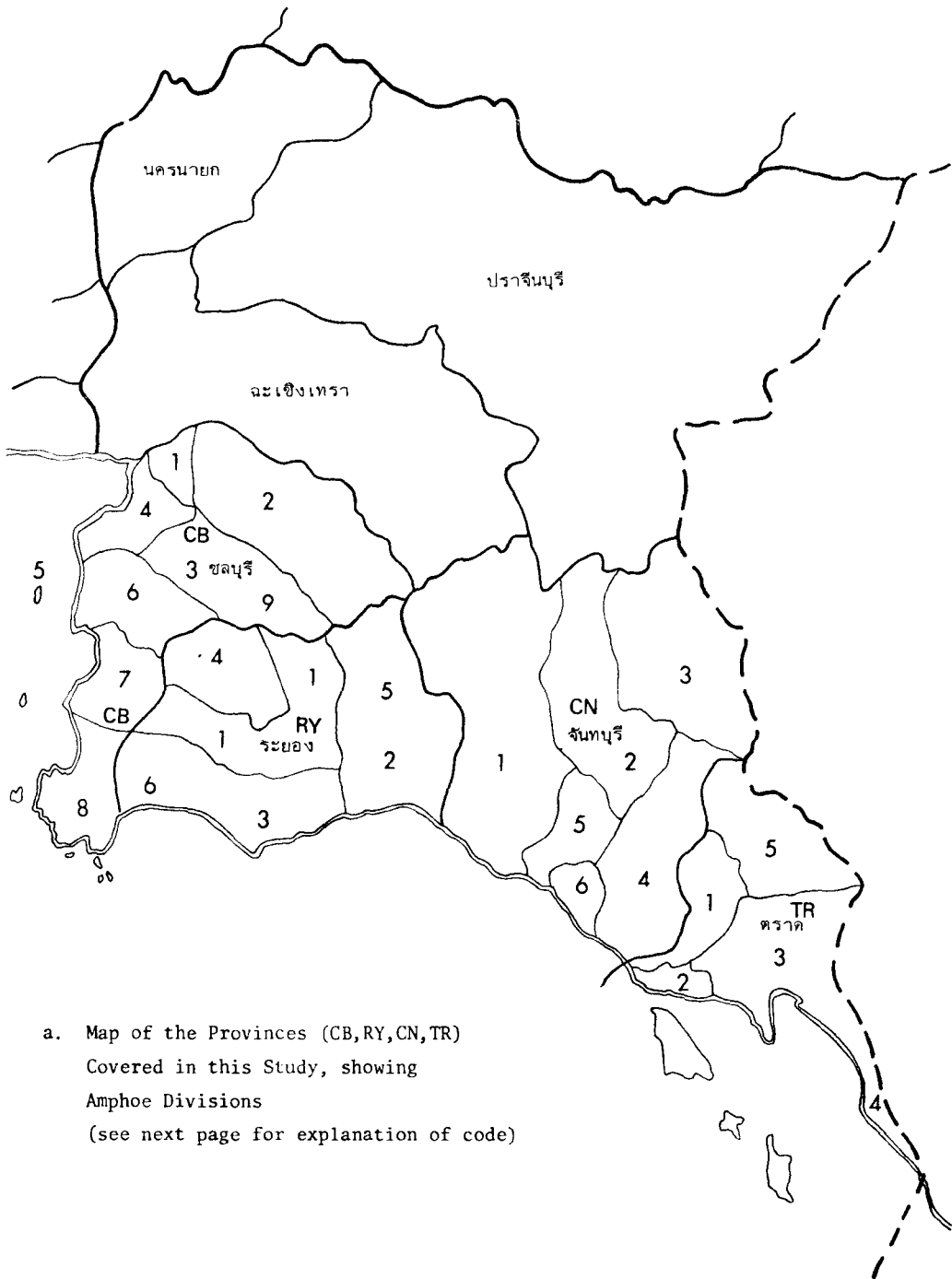
Furthermore, a preliminary look like this one needs to be taken at village names in the three other provinces of Eastern Thailand. Comparisons between different geographical areas have only been made in passing in this paper. Additional data on even more geographically diverse areas might show more definite and clearer patterns. This in turn might reveal some correlations with geographical features and with what (little) we know of the settlement and migration patterns of the region. Moreover, I expect one would discover correlations with other linguistic data from, for example, the Lao-speaking areas.

Footnotes

- ¹ All village or place names, or their elements, are given in Thai script and a phonemic transcription. Tone numbers follow the widely used order of 1 : mid-level, 2 : low level, 3 : mid falling, 4 : high (rising), 5 : low rising. No glosses are given as readers are assumed to be familiar with Thai.

- ² อาจารย์ทัศนีย์ ทานตวิษ of the Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University, Bangsaen, has done some research in this area. in ทัศนีย์ 2524, she observes “...ยังมีสถานที่ที่สามารถอ้างได้ว่าเป็นสถานที่เกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกับนิทานเรื่องนี้ ตามองลาย” (น. 1) ...แสดงความผูกพันของกลุ่มชนกับท้องถิ่นที่อยู่อาศัย...ผูกพันเข้ากับสถานที่หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น...เกาะแหลม อ่าว และกิ่ง เพราะอยู่แถบชายทะเล...” (น. 2) “...มักสร้างเป็นเรื่องราวให้สอดคล้องกับชื่อหรือลักษณะของสิ่งนั้น ๆ มักเรียกกันตามลักษณะที่มองเห็น เช่น เรียกเกาะทะเล เกาะสาก” (วิธีอธิบายเรื่องราวของผู้คนในสังคมแบบชนบท) (น. 2) “...นอกจากนี้ยังอาจเรียกชื่อตามทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ดิน หิน แร่ หรือเรียกตามชื่อบุคคลสำคัญในท้องถิ่นนั้น การที่ผู้คนคิดผูกเรื่องราวให้เข้ากับชื่อสถานที่เช่นนี้เป็นลักษณะของคนในเวลาที่ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ยังมีไม่มาก...” (น. 3)
- ³ Also “suspect” are เขาสามมุก kham⁵ saaw⁵ muk⁴ (older spellings : สมมุก som⁵muk⁴, สมุก samuk² or samuk⁴?), แหลมดบัง leem⁵ chaban¹ (or กระบัง kraban¹),ทุ่งสุขลา thug³ sukhlaa⁵, all in Chonburi province, and ฉะเชิงเทรา cha²ch⁷ŋ¹saw¹, Chachoengsao province.
- ⁴ The results of this survey are still in manuscript form. Related field work was carried out in 1979–1980. See รายงานประจำปีงบประมาณ 2522, ข้อ 1, โครงการวิจัยภาษาและวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคตะวันออก มศว. บางแสน
- ⁵ Note that one muu may sometimes include two or more clusters of houses, each having different names.
- ⁶ Another morpheme of the same or similar meaning, it seems, is ชวด chuat³ in หัวชวด hua⁵ chuat³ (RY-1). วค. ฉะเชิงเทรา 2520 : 23 has “ที่ตำบลต่างๆ ชวดหรือหนอง”; not found in พ.ร. (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน). Note คลองชวดตากขาว kh¹l¹o¹ŋ¹ chuat³ laak³ khaaw³ in Amphoe Bangphli, Samut Prakan province.
- ⁷ พ.ร. gives the gloss “ที่ลุ่มกว้างใหญ่” for มาบ maap³; data from my own field work and asking around more or less agrees with this. It seems surely to relate to a water source. See พ.ร. ลำปาง lam¹ laap³ also. As with several other items in this and other categories, the distribution and variations in meaning of this term in other parts of Thailand would make another interesting study. For example, มาบคราด maap³ kraat², Amphoe Khonburi, Nakhon Ratchasima province.
- ⁸ พ.ร. gives meanings under ชัม sam¹ and ชัม sap⁴; พจนานุกรมภาคอีสาน has ชำ sam¹ “น. น้ำขยับ, แอ่งน้ำที่เกิดจากสัตว์...นอนแช่ ก. นิ่งหรือนอนแช่ในที่และ...”; this word may be related to Kui (Suai)/tram/“แช่”. The Chong of Chantaburi have [cam] which reflects an initial <ซ> *j̥-. Note that most occurrences are in Chantaburi. See จิตร 2519 : 288–92.
- ⁹ พ.ร. gives “เนิน โกล จอม” for this item.
- ¹⁰ นาเกลือ naa¹ klwa¹ (TR-3, CB-4, CB-7) is somewhat problematic in terms of the definition given for the I.D. category as there is no vegetation involved; however, in an extended sense เกลือ klwa¹ is “cultivated”, e.g. as pearls are cultivated.

- ¹¹ Not found in พ.ร. From field work in CN area this refers to a formerly forested area from which large trees have removed, other growth cleared, and some crop grown (at least once), after which the land is abandoned so that secondary growth appears. Strangely enough this word occurs in the Nyah Kur (Chao Bon) dialect of Chaiyaphum but not in Chong of Chantaburi. Two Lao-speaking villages (CB-2) have เหล่า law² in เหล่าบน law² bon¹ and เหล่าใต้ law² taj³, for which พ.ร. gives “ไร่หรือสวนที่ทิ้งร้างจนเกิดหญ้าและต้นไม้ขึ้นกรุงรัง.”
- ¹² Also occurring are วัน wan¹ and ไผ (<ไพร?) phaj¹ (<phraj¹?), both presumably meaning “forest”, as in วันยาว wan¹ jaaw¹ (CN-4) and มาบไผ maap³ phaj¹ (CN-4). A problem word here is พลง~พรง phlon¹~phron¹, possibly related to พง phon¹ “ดงหญ้า” (พ.ร.); also occurring are ตะพง~กะพง~กระพง (?) taphon¹~kaphon¹~kraphon¹(?). Note บ้านพลกคล้อ baan³ phlon¹ khlɔ̌w⁴ occurring in นิราศเมืองแกลง and บ้านพงอ้อ baan³ phon¹ ʔwɔ̌w³ nearby (สุนทรภู่ 2350 : 38, 44-45)
- ¹³ As mentioned above สะพาน~ตะพาน saphaan¹~taphaan¹ might rather be placed here than in I.B. as it/they (see p. 5, bottom, question in parantheses) partly fit (s) the I.E. definition. รุ ruu¹, หลุม lum⁵, and โพรง phroong¹, though very rare, might be included here, under 1. or 2.
- Also, an interesting observation concerning the กรอก~ตโรค krɔ̌k²~trɔ̌k² alternation is that in the questionnaires from RY the spelling was invariably กร-kr-; elsewhere it was ตร-tr-. Of course, several other factors pertain here. Note that for โกรก krook² พ.ร. gives “ชอกสีกของเขา” and the alternate form โตรก trook². สุนทรภู่ 2350:38 has โตรก trook², as in “ถึงโตรกตรวยห้วยพะยูนจะหยุดร่อน”.
- ¹⁴ In a collection of Rayong dialect vocabulary นลัักษณ์ (2524 : 39) gives for บ้านบน baan³ bon¹ the meaning “บ้านนอก” “baan³ nɔ̌k³”, i.e. “country, rural”, with the illustrative expression “คนบ้านบนไม่ค่อยรู้เรื่องกฎจราจรเลย”, i.e. “Country people don’t know much about traffic regulations at all.”

a. Map of the Provinces (CB,RY,CN,TR)
 Covered in this Study, showing
 Amphoe Divisions
 (see next page for explanation of code)

Appendix I

b. Key to Code Letters and Numbers*

CB : ชลบุรี

- 1 พานทอง
- 2 พนัสนิคม
- 3 บ้านบึง
- 4 เมืองชลบุรี
- 5 เกาะสีช้าง
- 6 ศรีราชา
- 7 บางละมุง
- 8 สัตหีบ
- 9 หนองใหญ่

CB : Chon Buri

- 1 Phan Thong
- 2 Phanat Nikhom
- 3 Ban Bung
- 4 Muang Chon Buri
- 5 Ko Sichang
- 6 Si Racha
- 7 Bang Lamung
- 8 Sattahip
- 9 Nong Yai

RY : ระยอง

- 1 บ้านค่าย
- 2 แกลง
- 3 เมืองระยอง
- 4 ปลวกแดง
- 5 วังจันทร์
- 6 บ้านฉาง

RY : Rayong

- 1 Ban Khai
- 2 Klaeng
- 3 Muang Rayong
- 4 Pluak Daeng
- 5 Wang Chan
- 6 Ban Chang

CN : จันทบุรี

- 1 ท่าใหม่
- 2 มะขาม

CN : Chanthaburi

- 1 Tha Mai
- 2 Makham

* based on the *Language Map of Thailand Handbook*, Jerry W. Gainey and Theraphan L. Thongkum, Indigenous Languages of Thailand Research Project, CIEL, Office of State Universities, 1977, p. 18

3	โป่งน้ำร้อน	3	Pong Nam Ron
4	ขลุง	4	Khlung
5	เมืองจันทบุรี	5	Muang Chanthaburi
6	แหลมสิงห์	6	Laem Sing
TR : ตราด		TR : Trat	
1	เขาสมิง	1	Khao Saming
2	แหลมงอบ	2	Laem Ngop
3	เมืองตราด	3	Muang Trat
4	คลองใหญ่	4	Khlong Yai
5	บ่อไร่	5	Bo Rai

Appendix II

Sample village names or components, arranged by category :

- I.A. 1. หนองหิน (RY-1) หนองโปสถ์ (TR-3) หนองมน (CB-4) หนองน้ำจืด (TR-3) หนองยายพร (RY-1) ตลาดหนองบัว (CN-5) เนินหนองไทร (CB-2) กั้นหนอง (RY-3) บึงตะกุก (CN-2)
2. คลองปูน (RY-2) คลองแ่ง (TR-5) คลองกิว (CN-3) ปากคลองแหลมสิงห์ (CN-6) ปลายคลองน้ำเขียว (TR-3) ริมคลอง (CN-2)
3. บางละมุง (CB-7) บางปลาสร้อย (CB-4) บางปีคบน (TR-2) คลองบางไผ่ (RY-6) ตะกาดเจ้าล้าง (CN-1)
4. ห้วยกะปิ (CB-4) ห้วยไข่น้ำ (CB-7)
5. น้ำเป็น (RY-2) ปากน้ำใหม่ (RY-3) แม่น้ำคู้ (RY-4) หนองน้ำซอน (CB-4)
6. บ่อเวฬุ (CN-4) หนือบ่อกรุศ (CB-2) บางสระแก้ว (CN-6) อ่างศิลา (CB-1)
7. วังตาลหมอน (RY-4) หวังน้ำขาว (TR-3) also แก่ง (หางแมว) (CN-1)
8. อ่าวสลัด (TR-2) also คู้ (ตามัน) (CN-1)

9. ไม้ข้างนอน (RY-2) ไม้ชำ (RY-1) ไม้ปักทอง (CB-7) ไม้ยายเลีย (CB-7)
  10. ไม้ซ้อ (ซ้อ) (CN-1) ไม้โสม (CN-5) ไม้ปลาไหล (CN-1) ไม้ราก (TR-3)
  11. ไม้เกตุ (CB-2) ไม้หน้าร้อน (CN-3)
- I.B.**
1. ไม้ขาว (CN-1, CN-4, CN-5) ไม้โพธิ์ (CB-2)
  2. ไม้มวง (TR-2) ไม้ยาง (RY-2, RY-3, TR-3)
  3. ไม้ศาลา (CN-1) ไม้ตะเภา (TR-3) ไม้ทองพันชั่ง (RY-1) ไม้ทองสะพาน (RY-2)
- I.C.**
1. ไม้ส่วาง (RY-1) ไม้กระป๋อง (CN-5) ไม้สำลี (RY-3) ไม้หนองไทร (CB-2) ไม้ลายไม้ (CN-5) ไม้หัว (CB-7)
  2. ไม้เท้าเจริญ (CB-1) ไม้หัวเข้า (CB-1)
  3. ไม้ค้อย (CN-1) ไม้ไซต (RY-1)
  4. ไม้สำราญ (RY-2) ไม้ไร่ถั่ว (CB-4) ไม้กอก (RY-2, CB-2) ไม้กอดิน (RY-2)
  5. ไม้พลอยแหวน (CN-1) ไม้ระฆัง (RY-4) ไม้ร้อย (CN-5, CN-6, CB-4, CB-6, CB-7) ไม้ชายช่ม (RY-3)
- I.D.**
1. ไม้เบญจ (CN-1) ไม้พังกอน (CN-3) ไม้แฝด (CB-2) ไม้ก้น (CB-4)
  2. ไม้ (CB-2, RY-2) ไม้เกลือ (CB-7, CB-4) ไม้วังหิน (CB-2) ไม้กลาง (CB-2) ไม้แห้ว (TR-1) ไม้บนไม้ (CN-1) ไม้ระนา (CB-2)
  3. ไม้ไร่ (RY-2, CB-2, CB-4, CB-6) ไม้หลักทอง (CB-2) ไม้ป่า (TR-3) ไม้ไร่ (RY-2, RY-3)
  4. ไม้สวน (RY-1) ไม้สวนหมาก (CB-2) ไม้สวน (CN-4) ไม้แปลงมะเขือ (CB-2)
  5. ไม้ผักกูด (RY-1) ไม้หมั่น (CN-01) ไม้ชะวึก (RY-3) ไม้หนอง (CB-3)
  6. ไม้แก้ว (CB-2) ไม้ป่าหวาย (RY-1) ไม้กลาง (TR-) ไม้ทักมอญ (CN-1)
- I.E.**
1. ไม้ช่องลม (RY-1) ไม้หมื่นช่อง (CN-1)
  2. ไม้กรอกกะบก (CB-4) ไม้หัวกรอก (CB-4)
  3. ไม้กรอกพรอด (RY-3) ไม้กรอกประตู (CN-5)
  4. ไม้ถนนกะเพรา (RY-2) ไม้ทางตรง (CB-6)

- I.F. 1. หินตากด~ดาษ (RY-1, CN-1, TR-2) หัวหิน (TR-2) สะพานหิน (TR-3)
 2. ดินแดง (TR-1) เขาคิน (CB-2, CB-3, CB-4)
 3. หาดทรายแดง (TR-4) บางทราย (CB-4)
- II.A. 1. สำนักบก (CB-4) ทุ่งสำนัก (RY-1) วัตุ้ตะเกา (CB-4) หนองโบริส (TR-3)
 2. ศาลาคู่ (CB-4) ทุ่งศาลา (CN-1) ทับร้าง (CB-2) ทับมอญ (RY-1)
 3. ตลาดไผ่ล้อม (RY-1) ชุมนุมสูง (RY-2) ชุมนุมปรกฟ้า (CB-2) หมู่ (CN-1, CN-6, TR-2)
 4. โรงโป๊ะ (CB-7) เตาปูน (CN-1)
 5. e.g. เฝี้ยัด กร้า ตะกาง กระซัง ฉาง ค่าน
 6. เรือแตก (CN-6) เกวียนหัก (CN-4)
- II.B. 1. most are non-domesticated; of high frequency are มะขาม ฝ้อ~ค้อ ยาง สมอ ตะเคียน ปรีอ บัว มะกอก มะพร้าว กระแบก ตะแบก หมาก ไผ่ โพธิ์ ศาล เสม็ด
 2. some other frequent ones are กระทิง ควาย กวาง หอย แมว แรด
- II.C. 1. ศาลิทธิ (RY-1, RY-4) บึงตาค้า (RY-4) เขาคามัน (CN-1) คลองตายศ (CN-2)
 2. ตะพานยายคุด (RY-1) ห้วยยายวัว (CB-4) หนองยายยม (RY-2) นายายอาม (CN-1) ชากขุนวิเศษ (RY-2) สำนักอ้ายงอน (RY-1) พญาบน (CN-2) บางพระ (CB-6)
 3. ไร่ไหหล่า (CB-4) คลองลาว (CN-1) ทุ่งเขมรตาย (CN-2) สวนแขก (CB-4)
- III แถวคลอง (RY-1, CN-5) แถวกลาง (CN-6) แถวไต้วัด (RY-1) ใน (CB-2) ไต้ (CB-2) ในชาก (RY-1, RY-2) บนเนิน (CN-1) ในบน (CB-2) หนองกลางตง (CB-4)
 ตันเนิน (RY-1) หัวถนน (CB-2) ท้ายวัง (TR-3) ท้ายตลาดเก่า (CB-6) ปลายเนิน (CN-5) ริมคลอง (CB-2) หนองข้างคอก (CB-4) มุมสงบ (TR-1) สี่แยกกองดิน (RY-2) กั้นหนอง (RY-3)

- เนินมะกอกนอก (CB-4) ถนนนอก (CN-5) หนองเกตุใหญ่บ้านใน (CB-7)
 นาเกลือล่าง (CB-4) ดอนล่าง (CB-4) นากลาง (CB-2) กลองกลาง (CB-2)
 นาป่า (CB-4)
- IV ทำใหม่ (CN-1) ไร่เก่า (CN-1) ตลาดเก่า (CB-6) หนองใหญ่ (CB-7, CB-9)
 เขาน้อย (CB-4, CB-5, CB-6, CB-7, CN-6) ซากเล็ก (RY-1)
 สระต้าง (TR-3) น้ำใจ (RY-1) ห้วยลึก (CB-1) หนองเขิน (CB-7)
 น้ำขุ่น (CN-2) หนองกรับ (RY-1) ทุ่งดินเหนียว (CN-2) สระสี่เหลี่ยม (CB-2)
 วังเวียน (CN-1) หนองมน (CB-4) แก่งทางแมว (CN-1) เนินหลังเต่า (CB-2)
 ทุ่งโปรง (CB-3) เกาะล้าน (CB-7) ทุ่งขวาง (CB-2) ห้วยขวาง (CB-2)
 ไร่สูง (CN-1) เนินแพง (CB-2)
 กลองหก (CN-6) สามง่าม (CN-1) สองพี่น้อง (RY-2, CN-1) มาบสองสสิ่ง
 (RY-1)

Appendix III

a. Miscellaneous items : questionable, unclassifiable, unidentifiable

พัง ราก (RY-2) ตระพัง ?	หนอง พัง แด (CB-7) ตระพัง ?
ยวบ ชงโค (RY-5)	พยุร~น (RY-6)
ออกหนัก (CN-2)	พานสลุด (CN-5)
บาง กระไผ่ (CN-6)	เลิงงอย (CB-2) Lao ?
พันเสด็จใน (CB-6)	
เกี่ยวข้องกับลมทะเล ? เรือ ?	
ท่าตะเภา (TR-3)	อู่ตะเภา (CB-8)
วัดอู่ตะเภา (CB-4)	พัทยา (CB-7) ลมพัทยา ?
คานรุด (CN-4)	ตกพรม (CN-4)
วัง กระแจะ (TR-3) 3 meanings	เหล่าไหล (TR-3)
บึก (CB-4)	

นิยาย ?

หมอนนาง (CB-2)	หมอนนางสีบสอง (CB-2)
โคกหัวเช่า (CB-1)	ศรีพะโล (CB-4)
also ไร่หลักทอง สระสี่เหลี่ยม หัวถนน คอนดินแดง	
จันทเขลม (CN-2) Chong ?	แสง (CN-5)
แกลง (RY-2 RY-3) cf. Chong kaεεη ² “ปลาตุก, สาว”	ระเวิง (RY-1)
พงก (CN-1)	โฆม (CN-1)
สัว (CN-1)	มะทาย (CN-2)
ขลุง (CN-4) Chong ?	ซังบน (CN-4)
ตะปอนน้อย/ใหญ่ (CN-4)	หวัค (CN-4)
พลัว (CN-6)	ละมีน (?) (TR-1)
คาบลาย~คาพลาย (TR-1)	แสนตั้ง (TR-1)
แกว (TR-2)	แหลมตะโกย (TR-3) (พีช ?)
พรงลำปืด (TR-3) (พีช ?)	เปรี๊ด ใน (TR-3)
คลอง ระเว (TR-3)	ปากคลองอ่าว ระวะ (TR-3)
คลองโหด (TR-5)	ปะฮา (TR-5)
มาน หม้อ (CB-4)	สังกะเบียว (ป) (CB-7)
แกรก (CB-7)	อิมูย (CN-6)
อิมั้ง (CN-4)	อีโค (CB-2)

b. Names clearly containing Sanskrit or Pali elements

เกษมสุข (TR-1)	พนัสนิคม (CB-2)
จันดี (RY-3)	ภาณุรังษี (CB-5)
จันทนิมิตร (CN-5)	เชามยุรา (CB-4)
จันทบุรี (CN)	มิตรอนุสร (ชายธง) (TR-1)
จันที (TR-3)	รำพัน (CN-1)
จำพัง (RY-1) ?	นาวงศ์ (TR-1)

จำรุง (RY-2) ?	ศิริอนุสรณ์ (หุบบอน) (CB-6)
เจริญสุข (RY-2)	ศรีประชา (RY-2)
ชลบุรี (CB)	ศรีราชา (CB-6)
ท่านชุมพล (TR-5)	สัทหีบ (CB-8)
ตลาดคลองขัย (CB-6)	เนินสามัคคี (CB-8)
ธรรมชาติล่าง (TR-3)	ห้วยสาริกา (CB-4)
ท่าเทววงษ์ (CB-5)	เขาสุพรรณ (CB-4)
ซากนรงค์ (TR-1)	สุรศักดิ์ (CB-6)
ประณีต (TR-1)	แสนสุข (CB-4)
บึงวี (CN-2)	

Bibliography

- Boas, F. 1964. "On Geographical Names of the Kwakiutl," in Hymes 1964 : 171-76.
- Bynon, T. 1977. *Historical Linguistics*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Hymes, D. 1964. *Language in Culture and Society*. New York : Harper and Row.
(Boas, F. 171-76 and Reference Note 176-81, Notes on toponymy).
- จิตร ภูมิศักดิ์. 2519. *ความเป็นมาของคำสยามไทยลาวและขอม* ฯลฯ กรุงเทพฯ : โครงการ-
ตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- ทัศนีย์ ทานทวนิช. 2524. "ตาม่องลาย" *รายการวัฒนธรรมพื้นบ้านของโครงการส่งเสริม
วัฒนธรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. คณะมนุษยศาสตร์ มศว. บางแสน ออกอากาศ
ทางสถานีวิทยุ ส.ท.ร. 5 พัทยา (23 พ.ค.).
- นุรักษ์ณ์ เฟ็งสุภาพ. 2524. "ศัพท์บางคำในภาษาระยอง" *นิทรรศการเอกลักษณ์ไทย*.
ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดระยอง.

บรรจบ พันธเมธา. 2521. *อันเนื่องด้วยชื่อ ชื่อเขมร*. จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในโอกาสฉลองวันครบห้ารอบของ อาจารย์ชื่อนกลิ่น พิเศษสกุลกิจ.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2493 (พิมพ์ครั้งที่ 16, 2522). กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

พจนานุกรมภาคอีสานภาคกลาง. 2515. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิทยาลัยครูจະเชิงเทรา หน่วยประเคราะห์ ศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย. 2520. *นิทานพื้นเมืองภาคตะวันออก*. (นิทานพื้นบ้านและตำนานสถานที่) วารสารวัฒนธรรมไทย ฉบับที่ 2.

สุนทรภู่. 2350. *นิราศเมืองแกลง*.